

FOTO: LELY

LELY – GODE RÅD VED FORHØJET TANKCELLETAL

APRIL 2016

Det er vigtigt at vurdere, om forhøjet tankcelletal skyldes problemer med malkningen eller køernes omgivelser. *Streptokokkus uberis* optræder typisk, når køerne ikke er rene eller i forbindelse med dybstrøelse. I de tilfælde skal de fleste årsager findes i selve staldindretningen, i senge, strøelse, belægning i dybstrøelsesarealer og forurenede yvere. I andre tilfælde skyldes forhøjet tankcelletal infektioner med *Stafylokokkus aureus* og *B-streptokokker*, og så er årsagerne især knyttet til selve malkningen – altså robotten. Er det tilfældet, gælder følgende anbefalinger:

DAGLIG RENGØRING OG OPSYN

- Vask med spuleslange/højtryksrensere med lav bar
- Vask robotrum
- Vask robotter – brug skumanlæg
- Vask pattekopper og robotarm med varmt sæbevand og børste
- Rens laserglas mindst to gange dagligt med Astri-TDS
- Udskriv liste over framalkede køer (behandlede).

Kontrollér spray, når der ikke malkes, ved at se grundigt på vijften af pattespray. Vijften må ikke være for stor, men skal være koncentreret, så mest muligt rammer pattespidsen. Foto: Lely.

MALKNING

Børstehygiejne og vedligeholdelse

- Skyl børster dagligt, manuelt med maks. 70°C varmt vand. Anvend ikke højtryk direkte på børsterne
- Skift børster dagligt, vask dem med sæbe, skyl og anbring i klorvand
- Kontrollér børster for slid
- Skift til nye børster efter 30.000 børstninger
- Kontrollér koncentration af Astri-L mindst hver uge
- Kontrollér, at børster kører på stænger, så overskydende Astri-L fjernes
- Kontrollér, at børster ikke kører på yveret, men nederste 2/3 af patter
- Brænd eller klip yverhår regelmæssigt.

Forberedelse

God forberedelse giver hurtig mælkenedlægning, hurtigere aftagning og en samlet, kortere bokstid. Kontrollér patter for udtrækning af pattekanal og sår fra virusinfektion. Forberedelse fra første børsteberøring til første påsætning bør vare mindst 30 sekunder, som svarer til 2x3 sekunder/patte.

Pattegummi

Ved udkrængning af pattekanal er det vigtigt at vælge det rigtige pattegummi. Valg af pattegummi kan vurderes efter dynamisk måling, foretaget af en kvalitetsrådgiver.

Generelt anbefales desuden bedre massage og blidere malkning på pattespidserne ved *Stafylokokker* og *B-streptokokker*.

Udkrængning af pattekanal.
Foto: SEGES.

FOTO: LELY

Pattedesinfektion efter malkning

– Dagligt

- Kontroller, at pattespray virker på alle robotter
- Brug Astri-IO eller Quaress Iodine, der er jodbaserede pattespray, når Stafylokokker eller B-streptokokker er årsag til mastitis
- Kontroller, at alle patter rammes, så hele pattespidsen dækkes, og så der hænger en dråbe på patten
- Lad laser styre pattespraystrålen – så rammer den bedre med samme mængde spray og tidsforbrug. Se anvisning i T4C.

– Hver uge

Kontroller spray, når der ikke malkes, ved at se grundigt på viften af pattespray. Viften må ikke være for stor, men skal være koncentreret, så mest muligt rammer pattespidsen. Påfyld dunke med pattespray, så de ikke løber tomme. Kontroller indstilling af tryk og tid ved skift af pattespray. Begge dele varierer fra produkt til produkt, da der er stor forskel i viskositet mm.

OVERSLÆB

Hvis du får undersøgt goldkopprøver for infektion med PCR- analyse på ydelseskontrolprøver, er det meget vigtigt at reducere overslæb mellem køer. Det vil sige, at der skal stå så lidt mælk som muligt i mælkeskulleren, inden den næste ko malkes. Det er i øvrigt også vigtigt for

alle andre analyser på ydelseskontrolprøver. Kontakt Lely servicetekniker for korrekt indstilling. For at begrænse smittespredning og risiko for overslæb af antibiotika skal vandet til skyl af pattekopper, børste- og lokalskyl være mindst 38°C – også om vinteren.

LELY OG B-STREPTOKOKKER

- Reducér og kontroller smittespredning. Overvej tankmælksprøver hver måned til PCR-analyse, så introduktion i besætningen opdages hurtigt
- Vask dagligt flader på robotarmen med varmt sæbevand og børste. Husk undersiden af beskyttelsespladen for pattekopper!
- Skift børster dagligt og vurder pattekanaludkrængning og eventuelle virusinfektioner
- Kontroller Astri-L koncentration
- Kontroller, at pattespray rammer patten og brug Astri-IO eller Quaress Iodine (jod-pattespray)
- Benyt antibiotikabehandling af goldkøer efter PCR-analyser.

AMS OG TILMALKNING AF KVIER

- Benyt evt. træningsboks til fodring en måned før kælvning
- Benyt pattedyt dagligt 14 dage før kælvning og evt. smøring med pattesalve. Malk kvier to gange dagligt under opsyn de første fire dage efter kælvning.

KONTROL AF MALKEINDSTILLINGER

Malkeindstillinger, mælkenedlægning, vakuum på pattespids og aftagerfunktioner bør kontrolleres af en kvalitetsrådgiver, hvis det forhøjede celletal skønnes at stamme fra Stafylokok- eller B-streptokokinfektioner.

Læs mere på: www.maelke kvalitet.dk

KONTAKT

Snorri Sigurdsson, afdelingsleder
 T + 45 8740 6661
 M +45 4059 9702
 E sns@seges.dk

Kontroller, at børsterne ikke kører på yveret, men på nederste to tredjedele af patten. Foto: Lely.